

VNOVE ZARJE

Letnik I.

SVEČAN 1948

Štev. 2.

VZDAJ SE!

Čim več zahteva okolje od tebe, tem bolj bodi delaven. Dokazi, da si sposoben živeti, da znaš sprejeti nase tudi nove naloge, če to zahteva blagor skupnosti. Čim večje so težave, tem trši in odločnejši bodi. Včasih velja, da vzdržiš le kratko doo, pa si dosegel veliko. Če pridejo težave, in napor, tedaj ne toži in ne daj se podreti. Tudi se ne vdaj pasivnemu čakanju. Ne bodi nikdar površen, zanemarjen, zapuščen, radi tega, ker se moraš dan za dnem boriti za osnovne življenske pogoje. Ne čakaj in počivaj kakor zarjaveli stroj. To bi bilo škodljivo in silno slabo znamenje za tvojo mladost in zlasti za tvoj značaj. Ne pozabi, da slabe navade, zlasti površnost, komodnost, otopelost in zanikrnost puščajo na človeku tudi vidne slabosti značaja. Taki ljudje na odgovornih mestih niso sposobni in ne zaslužijo nobene pozornosti, niti priznanja.

Prizadevaj si vedno biti uravnovešen v čustvih in razpoloženju. Skušaj postati umerjen značaj. Glej ljudi pri njihovem pehanju za materialne koristi, pri njihovem verskem življenju, opazuj jih v družbi, v govorjenju, v šali, v razmerju do žensk. Tako jih boš lahko presojal po njihovih delih brez hinavščine, brez farizejstva, pa tudi brez naslovov, za katerimi se skrivajo.

ROKOPIS

Spoznavaj pa tudi sam sebe! Velika beseda, ki vsebuje silno in težko zahtevo. Kaj hočem in znamo, kakšne so naše zmožnosti in, kje so meje, kako bi se najboljše duhovno razvili, po vsem tem vprašuj: spoznavaj sam sebe!

Spoznavaj v odkritosrčnem občevanju z drugimi svoje slabosti in svoje prednosti. Pri tem je nujno potrebna resni- coljubnost in premagovanje lastne nečimernosti. Obsodi se odkri- tosrčno, n. pr.: Bil sem sebičen, neodkritosrčen, strahopeten; moje dejanje je bilo nepravilno, pred to ali ono nalogo sem odpovedal. Toda potem glavo pokonci in odločno skleni: Hočem biti nesebi- čen, odkritosrčen, pogumen, moje dejanje mora biti vedno pošteno!

To se pravi biti značajan. In človekovo vrednost od- loča ravno značaj. Vsaka borba, ki jo biješ s svojimi napakami, te bodo utrdila- Res, dan za dnem si postavljen pred alternativo: Biti pošten ali nepošten! Toda verjemi mi, boljše, čeprav težje je biti pošten! Pošten, značajan za vsako ceno. Tako si boš iz- klesal značaj, da boš samostojen v vsem: v svojem mišljenju, v svo- jih dejanjih in v svojih načrtih. Potem ne boš eden v masi ble- betajočih ovac, ki jim je lažje umreti, kakor pa samostojno misli- ti. Samostojnih ljudi rabimo, LJUDI, KI SO SE ODLOČILI ZA BORBO, ZA RESNICO. LE taki so enakovredni borci v borbi proti zločin- ski zaroti brezboštva proti veri in krščanski kulturi.

ib.

KRISTUS DANES

Ne preklinjajte, ne zaničujte, ne podcenjujte teh slabih časov, ki se imenujejo danes, in so nam poziv. Ali nam še nikdar ni prišlo na mi- sel, da so to leta, polna duhovnih, socialnih in političnih zlomov, tudi polna božje milosti?

Kaj je ostalo od včeraj? Nič! Porušeno je vse, kar so ljudje v dolgih desetletjih zgradili v materialnem oziru, ali pa na polju raznih idej in struj. Maske so odpadle. Kako podčloveško izgleda prejšnji nadčlovek, kako nečlo- veško človek, greh je očiten.

Vzemimo si sedanost hvaležno, katere vsebuje v sebi vse možnosti, kajti mi nismo od tega sveta. Saj vendar stoji danes Kristus z obema nogama na zemlji in se vojskuje z nami v boju pravice.

(Die Wende).

Najvišja in najpopolnejša oblika svobode, ki jo more kak narod doseči, je samostojna država. Samo narod, ki ima lastno državo, je drugim narodom enak in enakopraven. Samo tak narod si sam kroji svojo usodo. Na znotraj si samo tak lahko postav- lja tisti red, ki njegovim članom res zagotavlja svobodo in enakost, do katere ima pravico bo božji in čiloveški postavi.

Narod naš umreti noče....

Zgodovina slovenskega naroda je pisana večinoma s krvjo in solzami. Preko naše zemlje so vihrale često velike vojaške sile, ki so liki kobilice pustošile in plenile ter ugonabliale ubogega kmečkega človeka, ki je bil prepuščen sam sebi. Velikaši - tujci, grofje in drugi zemljelačni vladarji so se topli za ta lepi, od Boga tako obilo blagoslovljeni košček zemlje.

Tuji vladarji, svetni in cerkveni knezi so pošiljali na slovenska tla svoje ljudi, kmete in obrtnike, da bi tako izpodrinili slovenskega človeka, ali pa ga suženjsko sebi podredili. Nastajali so tako sredi slovenske zemlje otoki nemško govorečih ljudi (Kočevje). Mesta in trgi so dobivali potom načrtnega naseljevanja tujcev vedno bolj nemško obličje. Slovenska beseda ni imela veljave. Tujec-Nemec jo je pačil po svoje. Za malega slovenskega človeka - kmeta se ni brigal skoraj nihče. Le redki samostani, n. pr. Stična, so bili priprostemu slovenskemu ljudstvu v oporo.

Najhuje pa je stiskal slovensko ljudstvo graščak. Gradovi z debelimi zidovi, postavljeni na strmih pobočjih, zgrajeni z rokami in žulji tlačanov, so nudili v sili zavetja le grajski gospodi. Kmet v njih zavetja ni našel. Grajski gospod je bil tujec - Nemec. Ni čutil z ljudstvom. Valpet je v gospodovem imenu vsemogočno gospodaril, gonil ljudi na tlako ter usmiljeno izterjeval desetino. Daj in zopet daj, delaj in garaj, to je bila skoraj vsakdanja pesem valptovega biča.

Skromen je slovenski človek, potrpežljiv je slovenski kmetič. Pa je vzpričo grmade krivic in popolne brezpravnosti le vzrastel v neje odpor. Vzbudila se je v njem tlačena zavest, da je tudi človek, po božji podobi ustvarjen. Preveč je bilo trpljenja, mera pelina je bila prepolna. Mi nočemu umreti, je zagrmelo med slovenskim stiskanim ljudstvom. Tudi mi imamo pravico do življenja, do boljšega kruha. Tudi nam gre pravica, da sami odločamo o svojih zadevah. V ponižanih in teptanih kmečkih dušah je ginila zavest manjvrednosti. Vedno bolj se je utrjevala misel: na zemlji, katero obdelujemo, hočemo biti svoj gospod.

Ko je sila priklopela do vrhunca, je buknil upor. "Le vkup, le vkup uboga gmajna", - "v boj za staro pravdo" je šlo od ust do ust. Sprva tajno, podtalno, potem vedno bolj odločno in samozavestno. Voditelji, ki so jih izbrali kmetje sami, so se sestajali. Sli z zimzelenom in petelinovim peresom za klobukom so hodili od vasi do vasi. Zapeli so zvonovi in bili plat zvoná. Teptani slovenski človek je zgrabil za orožje. Primitivno je bilo: kosa in kramp, tolkač, cepec, gnojne vile, leseni bač. Zganil se je ves narod in pod vodstvom svojih kmečkih voditeljev šel v boj proti tujcu, ki je pil zdravje in kri slovenskega kmeta. Prvič so kmetje zgrabili za orožje l. 1478 na Koroškem, v Ziljski dolini. L. 1515 je izbruhnul upor na Kočevskem proti grofu Thurnu, razširil se je po vsem Kranjskem, Stajerskem in Koroškem. Toda bili so premagani blizu Velikoveca, pri Vuzenici, pri Celju in pri Brežicah. Nasilje ogrskega graščaka Tahija je našlo izraza v uporu l. 1572. Iz Hrvatskega se je požar upora raztegnil na Kranjsko in vso slovensko Stajersko. Vrhovni vodja upora je bil Matija Gubec, poveljnik pa Ilija Gregorič. Uporna vojska ni imela uspeha. Bolje oborožena gosposka

vojska je kmete porazila 8.2.1573 pri Sv. Petru pod Syetimi gorami in en dan pozneje še pri Stubici na Hrvaškem. Zalostna je bila usoda voditeljev. Gubec je bil z razbeljeno železno krono kronan v Zagrebu, na trgu svetega Marka, Gregorič pa je bil usmrčen na Dunaju. Kmete je še hujske pritisnil ob tla graščinski jarem. Kmetijski upori so bili še l. 1627 okrog Tolmina, l. 1635 v Savinjski dolini in leta 1713 "veliki Tolminski punt", katerega je opisal naš pisatelj Ivan Pregelj.

Z orožjem v roki si je slovenski človek, predvsem kmet, ki je bil najbolj stiskan in brezpraven, hotel priboriti svoje pravice. Ni hotel biti suženj, marveč gospodar na svoji zemlji. Z orožjem v roki so nemški graščaki zatrli kmečke upore in kmetom naložili še hujska bremena. A vera v končno zmago pravice v sroih kmečkega stanu in vseh Slovencev ni bila ubita. Vere in upanja orožje ne more uničiti. Misel na Boga, ki stiskanega in ponižanega človeka nikoli ne zapusti, je slovenski narod držala v strašnih časih po konci. Dajala mu je moči, da ni obupal na seboj. Misel, da bo nekoč le prišel čas, ko se bodo izpolnile njegove upravičene želje po svobodi, ga je dvigala in podpirala, da se je še z večjo ljubeznijo oklenil rodne grude.

(Dalje sledi).

V A Ž N A S T O L E T N I S A

Letos obhajamo stoletnico, kar je slovenski narod, brez pravic, narod tlačan, leta 1848 prvič po izgubi svoje državnosti in samostojnosti - vojvodine Karantanijske in kneževine Panonije - ponovno avignil klice po svobodi in po Zedinjeni Sloveniji. Ste let borbe, posvečene s krvjo in nesebičnimi žrtvami našega naroda ni uničilo, temveč ga je vedno bolj utrjevalo v pripravljenosti, da je njegov boj pravičen, njegov cilj pravičen.

Še nikdar v svoji zgodovini ni bil slovenski človek tako brezpraven in slovenstvo tako grdo oskrunjeno, kot prav stoletnice naše narodne pravde. Toda zavest, da ima vsak človek svojo vrednost in svoje naloge, dano mu od Boga, ga potrjuje, da je tudi vsaki nerednosti enoti od Boga odmerjeno, da na selečenem prostoru izpelje svoje zgodovinsko poslanstvo. Kakšno je to poslanstvo, so v veloti pokazala šele zgodovina; vendar pa narod sam v sebi globoke čuti, kaj mora stati ti v getevin zgodovinskih obdobjih, da izpolni voljo mistega, ki ga je strnil v ...

Lahko noč in dobro spite!" vošči gospodinja nama, trudnima popotnikoma, ko se spravljava na skedenj k počitku, v svežem duhtečem senu.

Dobršen kos poti sva premerila, a saj sva tudi na cilju - v slovensko Koroško. Zdaj bova poromala križem in počez po Korotanu, obiskala stare znance, znova zapela na belih cestah in poromala k starinskim cerkvicam na gričih in holmcih. Že dolgo ni bil v njih človek, ki bi vstopil s svetim spoštovanjem čez kamenite prage in se potopil z molitvijo v preteklost. Človek, ki bi prisluhnil skrivnostnemu žebranju pod oboki - molitvi naših slovenskih dedov, ki so živeli na tej zemlji in trpeli, jo branili, a se naposled morali umakniti tujemu nasilnemu rodu. V cerkvi pa je še danes ostala slovenska beseda, beseda rodu, ki noče umreti...

Koliko silnih čustev se dviga v srcu! Koliko bolečine se razlije ob pogledu na to čudovito zemljo, lahko miselno prodano, zemljo drago, zibelko našega naroda, deželo slovenskih vojvod.

Komaj, da je vlegel, že je tudi krepko potegnil za dreto, moj sopotnik, prijatelj Božidar.

Prevzet od prvih vtisov, ko po dolgih letih vojne in odsotnosti zopet lahko pijem krasoto ljubljene zemlje, se mi ne da zaspati. Skozi odprto lino strmim v zvezdnato nebo, premišljujem in poslušam.

Nad koroško zemljo sope topla poletna noč. Zvezde, vse srebrne in nemirne gledajo s svetlim sojem čudežno deželo pod seboj. Dežela sinjih jezer in jezerc, s poezijo potopljenih zvonov, dežela zelenih dolin, skozi njih reke in potoki, za njimi strma pobočja sivih sten Karavank in Krnskih Alp, razpadli gradovi nekdanje gosposke, in na zelenih holmih cerkvice in cerkve, last ljudstva, ki je ostalo in živi, ki ni izgubilo kakor tuja gospoda, ki je vladala tu in delila po svoji volji, ljudstvu pravico in postave.

Ljubljena zemlja naša, kjer so nekoč vladali slovenski knezi svojemu ljudstvu. Tu je vladal slovenskemu narodu prvič in zadnjič v zgodovini slovenski knez, svobodno izvoljen - svobodno izbran. Dežela naše nekdanje slave, kraj naše bolečine. Iz nje se je porodila visoka pesem bolečin, in kar je čutilo tisoče in tisoče slovenskih src, trpečih in zatiranih stoletja, je izlilo v neomajni ljubezni do svoje drage, materine besede, do hiše očine, do grude domače, v pesem: "Nmaj čiez izaro, nmaj čez gmajnico". Pred približno sto leti jo je zapel župnik Treiber. V njej je izražena vsa trpka bolečina in vsa silna neuslišana prošnja.

O, da bi se kedaj hišo očino in ljubo mamico...

Sedaj sem zopet doma, v deželi mojega hrepenenja in mojih lepih sanj, v deželi naših dedov, našega zatiranega ljudstva.

o- o- o- o- o

Skrito in skoraj nevedoma me je vzel spanec. Jutro z zlatim soncem naju je pozdravilo skozi vse špranje in špranjice. Hitro sva bila na nogah. Zahvaliva se dobri gospodinji, ki noče vzeti ne plačila, ne darila. Vsedevala se na svoje konjiče - kolesa, in že brziva po našodrani cesti v dolino. Umaknila sva se z gladke, asfaltirane ceste, kjer je krusč in trušč, divjanje avtomobilov in težkih kamionov neznosen in nevaren za kolesarja. Te podre tuj soldat, ki divja z avtomobilom. Kdo te bo pobral v obcestnem jarku s polomljenimi kostmi? Bolje je torej previdnost! Voživa počasi po vijugasti cesti, tam se odžejava v obcestni gostilni z dva deci ržene vode, se ustavljava ob starih božjih znamenjih, ob križpotjih, gledava okrušene slovenske napise. Tu in tam se skloniva pod starinskimi vrati kmečkega doma in vrtopiva. Mladih moških ni doma, še niso vrnili iz vojske. Slovenci so veseli, da je vrag vzel "drite rajh" kot pravijo, in pričakujejo, da bodo le enkrat svobodni. Nemci, ali bolje rečeno Italijani so prijazno potuhnjeni, vedo, da je izgubljeno vse, vsaj za nekaj časa.

Pred Vrbo prideva zopet na cesto. Zavijeva na desno stran in voziva počasi ob jezeru. Vile in hoteli, polni tujcev in vojaštva. Duh po bencinu in nafti, poceni parfumu blede deklinje s cigareto v ustih, tuje uniforme. Vzpneva se r. breg proti Skofičam. S kolesom gre bolj počasi. Že sva toliko v bregu, da se pred nama razprostire gladina Vrbskega jezera, vsega spokojnega.

To jezero, sicer tako lepo in prijazno, s svojimi verigami hotelov in vil razne dunajske in graške gospode je mnogo pripomoglo k ponemčenju teh in okoljskih krajev. Danes se več tu ne čuje slovenske govorice, ki se je umaknila za smrekove gozdove više gori proti Hodišam, v Logo ves na Dholico proti Kostanjam in Strmec, do Domačal na Lipo in Zoprače.

(Dalje sledi).

Ne le, kar velevala mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.

ZIMSKA

Bogdan:

Tam zunaj sniva zimska noč nocoj,
le zvezdice srebrne še beže
in mesec se pogreza za gore
tér luč krvavo šiplje za seboj.

Zvezala živa polja so nocoj
in slednjo piko ulove
in vsaki misli sence ožive:
da v snegu sebe gledaš pred seboj.

In sence padle so na ceste bele,
baraka črna v snegu se gubi
z daljave bele, burje so zavele.

Zaman sam sebe iščem v dalje bele,
čez lastno senco mislim moči ni!
Je res ne bodo nikdar prepletele?

O, pride vigred in mi moč vzbudi,
in konec mrzle zimske bo noči
in z njimi žalost in begunska rana.
Tedadaj se duša bo mi vzradovala!

+++++

NOVAK: Poslednji

II.

Bila je zgodnja pomlad. Ko se je poslovil, je bila še zima. Na debelo je ležal takrat sneg in vsa narava je molčala. — Molčala, kakor bi čutila z njim... In zdaj se je začela prebujati, kot bi se naveličala molka. Jože je čutil še večjo zapuščenost in domotožje. Po zimi je še nekam prebil. Ni se menil za godrnjavaga gospodarja, ne za sitno gospodinjjo. Bil je zaprt sam vase, molčal je in delal. V delu je našel pozabo in utiho... Vse drugačen je postal spomladi. Ni se mogel več zariti v delo kakor prej. Ni mogel najti nijker tolažbe... Duh po vlažni prsti, na novo ozelenelo polje in travniki, prvo pomladansko cvetje in tihi mlačni večeri, ko tako skrivnostno šušti na novo oživiljena narava, — vse to ga je spominjalo na dom, na domače polje, gozdove in travnike,

kjer je prebil toliko srečnih uric, vsako pomlad.

V duhu je gledal, kako otresa stara črečnja, doma za hišo, snežno bele cvetove, čutil je njihov opojni duh in slišal brečnanje čebelic v ulnjaku pod njo. Videl je njivo v Zagaju, ki leži prazna in pusta, kakor jo je pustil v jeseni, ko je vrezal zadnjo brazdo. In zdaj čaka nanjo, da zopet zastavi plug. Ves grunt je prehodil v mislih. V Zalokah, na Lazah, v Novih, v Purnjaku in na Kamešnici...

Na to je pogledal še v mlin, povprašat starega Horvata, kako in kaj. Mimogrede je pogledal še jegnjege, ki jih je določil v jeseni za na žago. Tik ob Muri so in voda jih izpodkopuje. In še doma se je ponudil. Mati je sama brbljala po dvorišču, vsa uboga in izučena. Razveselila se ga je, ko je stopil k njej. Videl je njeno izmučeno in upadlo obličje in roke, ki so sterile toliko dobrega zanj, so se ji tresle...

"Konec je skrbi, mati...!" ji je dejal... Ni mu odgovorila. Samo vprašujoče ga je pogledala in odšla v hlev. Stopil je za njo. Fuksa se je stegovala proti njemu. Pram pa je nemirno kopal... Hotel je vztopiti in ju pobožati, kot je imel navado. Ko je napravil korak, se je zdrznil. Ni bilo več ne matere in ne konj...

Pred njim je stal gospodar in majal z glavo. Nato je sledila ploha besed. Kakor težke klofute so padale trde besede, ki jih ni razumel. Toda on se ni zmenil zato. "Kako neki morem, kar na lepem, pri belem dnevu, takole sanjariti?"...

Na dvorišču sta čakala konja, zaprežena v plug. Gospodar ga je še enkrat poklical... Ni bil več tako zadirčen kot prej. Prijazno mu je nekaj pripovedoval - toda on ga ni razumel...

Prva brazda je ležala za njim. Iz nje je puhtelo. Dišalo je, kakor močno kadilo v cerkvi...

x x x

Velika noč. Prišla je tiho - nepričakovano. Kot bi pletel bič, so bežali dnevi. Jože skoraj verjeti ni mogel, da je že tu.

Zgodaj je vstal tisto velikonočno jutro. Komaj je pordelo nebo na vzhodu, je že opravil pri živini. Nato se je napravil za k maši. Ker je bilo še zgodaj, gospodar še ni vstal. Tudi drugod po vasi je še vse molčalo. Nikjer ni zalajal pes, nikjer ni nihče zaropotal. Kakor začarana je molčala vas, zavita v prosojno kopreno prvih sončnih žarkov. Iz zemlje je puhtelo, kot velikonočno kadilo. Nad vsem tem pa se je bleščalo čisto jutranje nebo, kakor veliko modro oko.

Jože se je zamislil. Daleč so mu vzplavale misli. Daleč - prav do doma. Ni in ni mogel mozabiti ljubke domače hiše in vasi. Znova in znova so mu vztajale v domišljiji slike iz domačega kraja. Slišal je pritrkovanje pri fari Svetega Miklavža. Videl je starega zvonarja, kako mu drsi mastno, gladko vože v rokah... Iz lin pa buči slovesna pesem in oznanja: Zveličar naš je vstal... Aleluja... Aleluja...

Potem zagrmje možnarji. In zdi se mu, da hače njihov erca prevpiti bronasto pesem, ki doni v tiho velikonočno jutro...

Čisto do tal se je sklonil stari zvonar. Sunkoma nateguje vože in pot mu lije s čela. Iz lin pa buči. Buči, da se trese zvonik. In prav do njega prihajajo mogočno doneči glasovi...

Bim... bam ... bom... bam ... Potlej vidi farane, ki se zbirajo pred cerkvijo. Fantje zbijajo pisanice... Zraven se zbirajo dekleta. Pod lipo modrujejo stari kmečki očanci... Končana je zgodnja maša. Trumoma se gnetejo ljudje iz cerkve. Večinoma gospodinje. Med njimi je tudi mati. Mudi se jim domov, da pripravijo obed. Ko je cerkev prazna, se začne velika maša. Mogočno donijo orglje. Župnik pred oltarjem poje: "Gloria in exelsis Deo... Aleluja... Aleluja..."

S kora mu odgovarja organist: "Et in terra pax hominibus.... Aleluja... Aleluja..." Nato zveni k povzdigovanju. Vsa cerkev kláči in se trka na prsi: "Moj Gospod in moj Bog..."

Potem je še zadnji blagoslov.
Župnik blagoslavlja...

(Dalje sledi).

Z n a n o s t i n v e r a d a n e s

Zadnja štiri stoletja je Cerkev bojevala trd boj z znanostjo. Včasih se je zdelo, kot da bi se vsa raziskovanja zatrekla proti Cerkvi. Sedaj pa je čas, da zaključke tega boja ogledamo, ki se glasi: Nov čas je sicer mnogo starih naravoznanstvih in zgodovinskih naziranj ovrgel in odpravil. Ni pa mogel niti enega verskega nauka omajati.

Nasprotno pa je pristnost božjega bivanja, njegove edinstvenosti, moči, modrosti in dejstvo vztvarjenja, pa tudi možnost čudeža, človeško dostojanstvo, bivanje duše in resnico o grehu človeka, pokazala v novi luči.

Naredimo dve opombi:

Prvič: Mnogokrat je težje dobiti zmago kot vojsko. Zmage napravijo človeka brezbriznega in preveč varnega. Isto moramo imeti tudi po tej zmagi vedno pred očmi. Brezboštvo se sicer ne more več posluževati znanosti za svoje namene. Vendar pa bo skušalo najti drugih poti.

Drugič: Ob prehodu iz starega naziranja, ki se ruši v novo, zvišenejše, se pojavi zelo nevarno vmesno stanje. To je čas, ko staro nič več ne veže ljudi, novo pa jih še ni zajela vase. V takem času grozi velika naravna propalost. Isto se je godilo v času, ko so pokristjanjevali Germane, kakor danes. Grozi nam nihilizem, to je zanikanje vsakega višjega smisla življenja. Zle posledice tega vidimo dan za dnem med nami samimi.

Kje naj dobimo opore v tej stiski? Predvsem v župnijah. Tukaj se bije boj v prvih vrstah za obnovo ljudstva.

Mnogo so si ljudje obljubovali v zadnjih letih od znanja in izobrazbe. Mi pa skromneje mislimo o moči znanja, kajti le prevečkrat nas je varalo in slepilo. Izobrazba - to se pravi, več kot množiti znanje. Izobražen je človek, ki je ves oblikovan in izklesan. Nihjer pa se izobrazba ne posreduje tako popolno, kot samo v cerkvah. Tukaj se ne samo podučuje čeprav najvišje modrosti, ampak se tudi plemenitijo najboljše sposobnosti in moči človeka.

Dr. E. H. (Die Wende).

T O I N O N O

Da bi zadostili potrebam katoliških ciganov v Holandiji, so ustanovili s cerkveno pomočjo društvo: "Narodna katoliška organizacija za dušnopastirsko oskrbo ciganov".

Londonki katoliški tednik "The Universe" je dosegel v juliju lanskega leta povprečno naklado 200.330 izvodov. S tem je prvič v Londonu dosegel katoliški časopis nakladno številko 200.000.

"Duhovniška vas" se nahaja na Bretonskem s pravim imenom Grandchamps. Od 3000 prebivalcev je 50 duhovnikov.

25 različnih misijonarjev iz 17. misijonskih družb in 12 narodnosti oddaja katoliške radijske oddaje na Kitajskem. Tedensko imajo tri ure oddaj. V nedeljo je v oddaji tudi sveta maša, čez teden pa je razglabljanje in utrjevanje osnovnih nauk katoliške vere.

Ameriški list "Introito" piše: 1162 odsluženih ameriških vojakov hoče postati duhovniki in sicer: 517 svetnih duhovnikov, 446 bo vstopil v novicijat raznih kongregacij, 146 bo reodvnikov, 53 pa še ne ve, kam se bodo odločili.

Begunstvo ne pomeni in ne sme pomeniti odpovedi slovenstvu. Nasprotno, vsak begunec mora nenehno gojiti v svojem srcu ljubezen do naroda in zemlje. V svoji notranjosti se ne sme nikdar odreči možnosti povratka v domovino, katero je moral nasilno zapustiti in kateri edini more najti resničen dom. Z narodom v domovini tvori vkljub vsem razdaljam eno družino, ki enako misli in enako trpi. Od nas samih je odvisno, da nas tujina ne pokvari, ne uniči in ne potujči; od božje volje pa odvisi, kakšen bo blagoslov za nas in naš narod, če bomo ostali tudi v tej bolesteri preizkušnji zvesti Bogu in narodu. Zato hočemo poy sod, kamor nas bo peljala pot, ostati Slovenci, ki bomo po svojih možnostih pomagali za osvoboditev in obnovitev domovine.

V tujem svetu se bomo srečevali s slovenskimi izseljenci, ki so pred leti zapustili svojo zemljo, da si v tujini poiščejo kruha ter so se tam pozabljeni odtujevali. Kjer koli jih bomo srečevali, nam bodo bratje in sestre, katere bomo skušali navdušiti za slovenstvo, da bodo čutili z nami in z narodom v domovini bolester, trpljenja, pa tudi, da se bodo z nami in z narodom v domovini veselili na oni veliki praznik slovenskega vstajenja, ko bodo slovenske zastave neomadeževane ponosno vihrale v vetru in pričale vsemu svetu, da je veliki sen slovenskega naroda po sto letih boja, žrtev in molitve postal resničen.

